

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

**dla Branżowej Szkoły Gastronomicznej I Stopnia w Zespole Szkół Gastronomicznych
im. prof. Eugeniusza Pijanowskiego w Warszawie**

w roku szkolnym 2018/2019

Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m.in.:

na poziomie ustawy:

- a) Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia
- b) Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedno z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

na poziomie rozporządzenia:

- a) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie doradztwa zawodowego
- b) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
- c) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§1 Cel realizacji doradztwa zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w branżowych szkołach jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

§2 Działania i ich adresaci

1. Działania związane z doradztwem zawodowym w BSG są kierowane do:

- a) uczniów,
- b) rodziców,
- c) nauczycieli.

2. Działania szkoły kierowane do uczniów w całym cyklu kształcenia:

- a) udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- b) prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami:
 - poznawanie własnych zasobów,
 - świat zawodów i rynek pracy,
 - rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,

- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- c) pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- d) realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- e) aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów – np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- f) określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- g) organizowanie zajęć praktycznych i staży zawodowych;
- h) organizowanie spotkań z przedstawicielami firm prowadzącymi akcje rekrutacyjne;
- i) zachęcanie do pozyskiwania referencji z miejsc zajęć praktycznych lub miejsc odbywania przez uczniów staży zawodowych;
- j) prowadzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów;
- k) inspirowanie do zdobywania nowych umiejętności poprzez udział w dodatkowych zajęciach zawodowych;
- l) angażowanie uczniów w działania na rzecz promocji szkoły;
- m) organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- n) organizowanie wizyt w firmach, w których znajdują się stanowiska pracy adekwatne do zawodów wybieranych przez uczniów;
- o) prowadzenie dodatkowych szkoleń, kursów zawodowych, seminariów;
- p) umożliwianie udziału w targach pracy;
- q) umożliwianie udziału w targach edukacyjnych;
- r) organizowanie konkursów zawodowych;
- s) stosowanie metod aktywizujących (np. metoda projektów, symulacja) wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielności w planowaniu kariery;
- t) organizowanie dla uczniów spotkań informacyjnych z przedstawicielami szkół dla dorosłych;
- u) informowanie o ofercie kształcenia po ukończeniu branżowej szkoły – w tym o kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ);
- v) umożliwianie zdobywania dodatkowych uprawnień w trakcie nauki;
- w) organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego);
- x) udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności i samopoznanie;
- y) inspirowanie i pomaganie w przygotowywaniu przez uczniów Indywidualnych Planów Działania (IPD).

3. Działania szkoły kierowane do nauczycieli, wychowawców i specjalistów:

- a) umożliwianie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- b) prowadzenie lekcji koleżeńskich;
- c) zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- d) organizowanie wizyt studyjnych w firmach;
- e) inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;

- f) organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- g) organizowanie staży zawodowych dla nauczycieli;
- h) udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- i) wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

4. Działania szkoły kierowane do rodziców:

- a) organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- b) organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- c) organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- d) prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- e) informowanie o targach pracy;
- f) informowanie o targach edukacyjnych;
- g) udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik).

§3 Realizacja doradztwa zawodowego jego formy i zasoby materialne

1. Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane podczas:
 - a) grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym , które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
 - b) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - c) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców:
 - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodzie;
 - na zajęciach z wychowawcą;
 - na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego;
 - w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - w formie indywidualnych porad i konsultacji;
 - w ramach wizyt zawodoznawczych;
 - podczas działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole i poza nią.
2. Ideą doradztwa zawodowego jest perspektywa całożyciowego uczenia się w kontekście skutecznego funkcjonowania na rynku pracy.
3. Doradztwo dla uczniów jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej.
4. Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym skierowanych do rodziców oraz nauczycieli także odbywa się w obu tych formach.
5. W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej:
 - a) dyrektor;
 - b) nauczyciele wychowawcy;

- c) nauczyciele przedmiotowi;
- d) nauczyciel-bibliotekarz;
- e) specjaliści (pedagog, psycholog, doradca zawodowy);
- f) pielęgniarka szkolna.

§4 Zakres działań z obszaru doradztwa

1. Szczegółowy zakres działań osób zaangażowanych w realizację WSDZ:

a) dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

b) doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologiem, pedagogami, program realizacji WSDZ oraz koordynuje jego realizację i wspiera ich w zakresie realizacji działań w nim określonych;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą, realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe.

c) szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego:

d) do czasu zatrudnienia doradcy zawodowego realizuje jego zadania z wyjątkiem prowadzenia zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

e) wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej; • współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

f) nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych w tym tzw. specjaliści):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

g) specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

h) nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

i) pielęgniarka szkolna:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów.

2. Zasoby materialne niezbędne do realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym:

- a) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w specjalnie przeznaczonej do tego sali lub w innej sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny;
- b) doradca zawodowy ma umożliwiony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych dla uczniów.
- c) uczniowie mają dostęp do komputerów, na których zainstalowane są programy edukacyjne w szkolnym centrum multimedialnym lub bibliotece.
- d) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (doradztwo indywidualne) odbywają się w gabinecie lub pokoju z dostępem do Internetu dla doradcy zawodowego oraz dla uczniów.
- e) wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:
 - biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki,

materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności);

- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki.);
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (drukarka, kserokopiarka, skaner);
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne);
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe);
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć.;
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- tablica (flipchart).

§5 Współpraca z podmiotami i środowiskiem lokalnym

1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne jest udzielane szkołom przez: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego, instytucje , placówki, firmy z którymi współpracuje szkoła.
2. **działania w zakresie współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną:**
 - diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
 - udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
 - prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
 - konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów
 - prowadzenie dla szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
 - tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.
3. **działania w zakresie współpracy z Centrum Doskonalenia Nauczycieli:**
 - organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
 - tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
 - przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.
4. **działania w zakresie współpracy z biblioteką pedagogiczną:**
 - udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie oraz o wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
 - wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;

- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

5. działania w zakresie współpracy z centrum kształcenia praktycznego:

- możliwość organizowania dla uczniów zajęć praktycznych;
- prowadzenie szkoleń i kursów zawodowych dla uczniów;
- organizowanie szkoleń i kursów zawodowych dla nauczycieli;
- współorganizowanie konkursów zawodowych dla uczniów;
- podejmowanie współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców;
- współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym.

6. działania w zakresie współpracy z uczelniami i szkołami dla dorosłych:

- udostępnianie informacji o ofercie edukacyjnej i zawodowej szkoły;
- współorganizowanie targów edukacyjnych;
- organizowanie szkoleń i kursów dla uczniów;
- udział w projektach edukacyjnych;
- pomaganie podczas rekrutacji uczniom zainteresowanym kontynuowaniem nauki po ukończeniu branżowej szkoły;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych dla uczniów.

7. działania w zakresie współpracy z urzędem pracy, centrum informacji i planowania kariery zawodowej oraz mazowieckim obserwatorium rynku pracy:

- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie uczniom porad i konsultacji;
- współorganizowanie różnych przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie usługi doradztwa zawodowego na odległość;
- udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
- udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą;
- udostępnianie publikacji na temat bieżącej sytuacji na rynku pracy;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych dotyczących sytuacji na rynku pracy i dotacji na założenie działalności gospodarczej.

8. Działania w zakresie współpracy ze stowarzyszeniami branżowymi:

- organizowanie specjalistycznych szkoleń zawodowych;
- udzielanie informacji o istniejących firmach i potencjalnych pracodawcach w danej branży;
- udział w konferencjach i seminariach branżowych.

9. Działania w zakresie współpracy z centrum edukacji i pracy młodzieży, młodzieżowym biurem pracy, mobilnym centrum informacji zawodowej oraz młodzieżowym centrum kariery:

- gromadzenie i udostępnianie ofert pracy, także ofert pracy sezonowej i krótkoterminowej;
- organizowanie giełd pracy;
- organizowanie targów pracy;

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.

10. Działania w zakresie współpracy z agencjami zatrudnienia:

- prowadzenie pośrednictwa pracy;
- organizowanie spotkań rekrutacyjnych;
- pozyskiwanie ofert pracy dla uczniów oraz absolwentów szkoły.

11. Działania w zakresie współpracy z pracodawcami:

- współorganizowanie praktyk zawodowych i zajęć praktycznych dla uczniów;
- tworzenie klas patronackich;
- współorganizowanie konkursów zawodowych;
- włączanie się w modyfikowanie programów nauczania;
- współorganizowanie szkoleń oraz seminariów zawodowych;
- organizowanie staży zawodowych dla uczniów i absolwentów;
- organizowanie szkoleń, seminariów, staży zawodowych dla nauczycieli;
- zatrudnianie absolwentów szkoły;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową oraz bazę dydaktyczną szkoły.

12. Działania w zakresie współpracy z kuratorium oświaty, urzędem, marszałkowskim, urzędem dzielnicy:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
- powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

13. Działania w zakresie współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji:

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego;
- prowadzenie platformy Moodle z informacjami i zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

14. Działania w zakresie współpracy ze Stowarzyszeniem Doradców Szkolnych i Zawodowych RP:

- organizowanie konferencji, szkoleń dla doradców zawodowych;
- organizowanie Olimpiady z Wiedzy o Planowaniu i Zarządzaniu Karierą Zawodową;
- organizowanie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

15. Działania w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- propagowanie idei wolontariatu;
- umożliwianie uczniom doświadczania pracy;
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

§6 Plan realizacji działań

związanych z doradztwem zawodowym

1. Szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego wraz z radą pedagogiczną opracowują WSDZ na cały cykl kształcenia w Branżowej Szkole I Stopnia.
2. Dla usprawnienia realizacji zapisów WSDZ corocznie przygotowuje plan realizacji działań doradczych.
3. Roczny plan realizacji WSDZ opracowuje szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego lub doradca zawodowy, zatrudniony w szkole we współpracy z radą pedagogiczną.
4. W rocznym planie znajdują się następujące elementy: rodzaj działania i tematyka zajęć, metody i formy realizacji, odbiorcy, realizatorzy, partnerzy i terminy.

§7 Monitoring i ewaluacja wewnętrzna

1. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego oraz roczny plan doradztwa są monitorowane.
2. Za monitoring odpowiada bezpośrednio szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego.
3. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ.
4. Dyrektor, po konsultacji ze szkolnym koordynatorem ds. doradztwa zawodowego, ustala sposoby, zasady, harmonogram oraz obszary prowadzenia monitoringu i ewaluacji.
5. Ewaluacja przeprowadzana jest po zakończeniu roku szkolnego w formie analizy danych zakończonej sprawozdaniem z realizacji doradztwa zawodowego.
6. Rada pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole.
7. Działanie to ma charakter informacyjny, a także promujący szkołę i działania z zakresu doradztwa zawodowego oraz działania osób zaangażowanych w realizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego.

Zatwierdzam, data

